

Orientacions i instruccions relatives a la implantació del primer cicle d'educació infantil a les escoles rurals. Curs 2024-2025

D'acord amb l'article 21 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, totes les persones tenen dret a una educació de qualitat i a accedir-hi en condicions d'igualtat. La Generalitat ha d'establir un model educatiu d'interès públic que garanteixi aquests drets.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, desplega aquest model educatiu i reconeix les necessitats específiques que presenta l'escolarització de l'alumnat de les zones rurals.

També la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'educació, estableix que les Administracions Educatives han de tenir en compte el caràcter particular de l'escola rural per tal de proporcionar-li els sistemes organitzatius necessaris per atendre a les necessitats específiques i garantir la igualtat d'oportunitats.

La disposició addicional quinzena del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, estableix i desplega les condicions de centre únic per a les zones escolars rurals i en concreta aspectes organitzatius.

Al seu torn, el Decret 282/2006, de 4 de juliol, dels requisits dels centres del primer cicle de l'educació infantil, estableix les modalitats de servei educatiu i els professionals d'atenció als infants.

L'Ordre EDU/67/2020, de 26 de maig, estableix el procediment d'implantació dels ensenyaments de primer cicle d'educació infantil a les escoles rurals, en col·laboració amb els ens locals.

1. Sol·licitud

Poden sol·licitar la implantació dels ensenyaments de primer cicle d'educació infantil en les escoles rurals els ens locals dels municipis que tinguin una població de fins a 2.500 habitants, sempre que en el nucli de població hi hagi una escola rural única.

El procediment per sol·licitar la implantació dels ensenyaments de primer cicle d'educació infantil s'iniciarà a sol·licitud de l'ens local i s'ha de formular per via electrònica.

La sol·licitud i les instruccions corresponents per complimentar-la estaran disponibles al web de l'EACAT (Extranet de les Administracions Catalanes), a l'apartat de "Tràmits", prestador "Departament d'Educació", seleccionant la sol·licitud "Implantació del primer cicle d'educació infantil a les escoles rurals." (<https://www.eacat.cat>).

La sol·licitud s'acompanyarà:

- a) De l'acord del Ple municipal o de l'acord de la Junta de govern pel qual se sol·licita al Departament d'Educació la implantació de l'ensenyament de primer cicle d'educació infantil.
- b) Del certificat de l'acord del Consell Escolar de l'escola rural pel qual s'accepta la implantació de l'ensenyament de primer cicle d'educació infantil.
- c) Del certificat de l'acord del Consell Escolar de la ZER pel qual s'accepta la implantació de

l'ensenyament de primer cycle d'educació infantil, si l'escola forma part d'una ZER.

Termini per a la presentació de sol·licituds: abans del 31 de gener de 2024.

Data màxima per resoldre i notificar: fins el 23 de febrer de 2024.

Transcorregut el termini màxim per resoldre sense que s'hagi dictat i notificat resolució expressa s'entendrà que la sol·licitud ha estat desestimada

L'Ajuntament ha de presentar sol·licitud per deixar inactiu el servei de la llar municipal en cas d'existència prèvia d'aquesta

2. Signatura del conveni i compromisos adquirits

L'Ajuntament i el Departament d'Educació signen un conveni on s'estableixin els termes de la col·laboració segons els quals correspon al Departament d'Educació:

- Comprovar els requisits previstos a l'Ordre.
- Supervisar i validar les actuacions d'adaptació i condicionament dels espais per tal d'assegurar el benestar i la seguretat dels infants.
- Resoldre la implantació dels ensenyaments del primer cycle d'educació infantil en l'escola rural.
- Dotar els centres, d'acord amb la normativa reguladora, dels professionals per impartir el primer cycle de l'educació infantil.
- Escolaritzar els infants d'edats entre un i tres anys, que seran considerats a tots els efectes alumnes del centre.
- Vetllar perquè el centre adapti, quan correspongui, l'horari habitual del centre i els serveis escolars que presti a les necessitats dels alumnes de primer cycle d'educació infantil.

I correspon a l'ens local

- Contribuir al finançament de la implantació dels ensenyaments en els termes que es determinin al conveni.

El model de conveni per al curs 2024-2025 preveu que una de les obligacions concretes de l'ens local és la de contribuir al finançament de la implantació dels ensenyaments en **5.000 euros** per curs escolar.

No és farà efectiva la transferència de 1.600 euros plaça /any prevista a la DA 30 LEC atès que aquesta previsió legal es d'aplicació a les llars d'infants i escoles bressol municipals però no a les escoles rurals que tenen implantat el primer cycle d'educació infantil.

- Fer-se càrrec de l'adequació dels espais i instal·lacions que calgui habilitar d'acord amb els requisits dels centres de primer cycle d'educació infantil, per atendre els infants del primer cycle d'educació infantil. Aquests espais han de ser preferentment dins de la mateixa escola o dins del recinte escolar.

3. Espais

L'adequació dels espais i instal·lacions que ha de dur a terme l'Ajuntament respon a les

condicions necessàries per atendre els infants del primer cicle d'educació infantil. Aquests espais han d'estar preferentment dins de la mateixa escola o dins del recinte escolar, i cal que s'ajustin a les següents consideracions:

- L'espai on s'ubiquin aquests alumnes ha de tenir aproximadament 2m² per infant.
- Els terres han de tenir superfícies llises i segures.
- Cal disposar d'un espai per a la higiene i també per al descans.
- Els endolls han d'estar protegits o bé situats en zones no accessibles pels infants.
- Les baranes, si n'hi ha, han de tenir una obertura inferior als 10 cm.
- Les portes han de tenir un sistema antipinçament de dits fins a una alçada suficient per garantir la seva seguretat.
- El sistema de calefacció ha de garantir una temperatura mínima de 20 graus.
- Les sales on s'atengui als infants han de tenir il·luminació adequada i un sistema de ventilació que garanteixi la qualitat de l'aire.
- Si l'espai, tot i que ha d'estar inclòs dins el recinte escolar, està separat de l'edifici principal o d'altres aules caldrà disposar d'algun recurs que permeti una ràpida comunicació amb l'escola (intèrfon, timbre...)

Els Serveis Territorials supervisen i validen les actuacions d'adaptació i condicionament dels espais per tal d'assegurar el benestar i la seguretat dels infants i n'emeten un informe.

4. Recaptació de preus públics

El centre educatiu públic gestiona la recaptació dels preus públics dels infants del primer cicle de l'educació infantil, i les bonificacions i exempcions corresponents.

Aquests imports quedaran recollits al sistema d'informació Esfera, a la partida "Drets de matrícula o inscripcions" i més concretament a la subpartida "Quotes estada llars d'infants" com a ingressos percebuts pel centre.

La utilització del servei escolar està sotmès al preu públic del servei escolar corresponent a les llars d'infants de titularitat de la Generalitat de Catalunya a l'Ordre ENS/72/2013, de 23 d'abril, per la qual es fixa l'import del preu públic del servei escolar prestat a les llars d'infants de titularitat de la Generalitat de Catalunya per al curs 2013-2014.

Igualment seran d'aplicació, amb la justificació prèvia documental, les bonificacions i exempcions previstes amb caràcter general en l'esmentada Ordre.

Des del passat curs 2022-2023 no és d'aplicació el preu públic pel servei escolar del tercer curs del primer cicle d'educació infantil, anomenat I2, a les escoles rurals

La Subdirecció General d'Administració i Organització de Centres Públics inclourà als alumnes del tercer curs de primer cicle d'educació infantil, I-2, en el càlcul de les despeses de funcionament de l'escola pels conceptes d'activitats docents i comunicacions.

No és farà efectiva la transferència de 1.600 euros plaça/any prevista a la Llei de mesures fiscals, financeres i del sector públic 2022 (gratuïtat I-2) atès que aquesta previsió legal

s'aplica a les llars d'infants i escoles bressol municipals però no a les escoles rurals que tenen implantat el primer cicle d'educació infantil.

Pel que fa al segon curs del primer cicle d'educació infantil, I-1, continua vigent l'exigència de preu públic pel servei d'escolarització.

A la fi del curs, la direcció del centre haurà de presentar a la Subdirecció General d'Administració i Organització de Centres Públics, certificat de l'import recaptat per aquest concepte.

Es calcularà el 5% d'aquest import i es compensarà de les bestretes que el Departament transfereix pels conceptes d'activitats docents i comunicacions al centre.

En conseqüència, tot el material fungible o altres despeses que calgui realitzar per dur a terme les activitats i les propostes amb aquests infants es farà a càrrec de la sub-partida "Quotes estada llars d'infants".

El Departament d'Educació s'ha compromès a incorporar el finançament del primer i segon curs del primer cicle d'educació infantil, I0 i I1, en funció de les disponibilitats pressupostàries, pels propers cursos.

5. Preinscripció i matrícula

La Resolució anual per la qual s'aproven les normes de preinscripció i matrícula d'alumnes als centres del Servei d'Educació de Catalunya i altres centres educatius, en els diversos ensenyaments sostinguts amb fons públics, estableix el calendari general i la documentació que les famílies han de presentar.

En el moment del pas al segon cicle d'educació infantil caldrà passar necessàriament per un nou tràmit de preinscripció.

Els infants es poden incorporar en qualsevol moment del curs escolar, sempre que hi hagi places disponibles i l'infant hagi complert l'any.

6. Servei escolar, servei de menjador, servei d'acollida matinal, servei d'activitats extraescolars

La utilització dels serveis escolars, en els ensenyaments de primer cicle d'educació infantil a l'escola rural, està sotmesa als preus i reglaments dels centres del que formen part.

Aquests infants també poden ser usuaris del servei de menjador, per tant, s'ha d'adequar l'horari del dinar a l'edat d'aquests alumnes. El Departament d'Educació, mitjançant resolució que es publica per a cada curs escolar, determina el preu màxim de la prestació del servei escolar de menjador dels centres educatius de la seva titularitat. Als comensals d'un mateix menjador únicament se'ls pot aplicar un dels dos preus fixats en aquesta resolució: el de comensals fixos o el de comensals esporàdics.

Els alumnes de primer cicle d'educació infantil han de ser considerats com un alumne més a l'hora d'establir el nombre de monitors necessaris, com alumnes de ple dret de les respectives escoles rurals de les quals formen part, comptant així en el sumatori total d'alumnes als quals s'ha de cobrir el servei i amb els que s'han d'organitzar els respectius grups d'edat. En aquest sentit, també caldrà atendre a les ràtios que es determinin en la resolució del preu màxim.

En el cas que de la incorporació dels alumnes de primer cicle al menjador se'n derivi un cost de l'àpat per sobre del preu màxim establert per aquest servei, el centre haurà de formular una sol·licitud motivada adreçada a l'ens que tingui la competència. Aquest ens haurà de fer arribar, als serveis territorials corresponents, la petició per demanar l'aplicació, si correspon, de les mesures complementàries que s'hagin pogut establir per aquell curs escolar en relació amb el servei de menjador de les escoles rurals, la qual haurà d'incorporar el corresponent estudi de costos derivat de l'increment del monitoratge i aquella altra documentació que es requereixi. Els serveis territorials, si correspon, autoritzaran l'aplicació de les mesures les quals haurà d'aplicar l'ens que tingui la competència i gestioni el servei de menjador escolar.

Pel que fa als ajuts de menjador, l'alumnat podrà participar en les convocatòries d'ajuts que els consells comarcals o ajuntaments puguin establir. Aquests ajuts estan subjectes a les disponibilitats pressupostàries i al compliment dels requisits que es determinin en les convocatòries.

Excepcionalment, i quan estigui molt justificat, quan un infant hagi de portar carmanyola, el centre ha de disposar d'un espai adequat per a l'ús exclusiu pel servei de carmanyola, que en garanteixi la seguretat alimentària i dotat de nevera i microones d'ús exclusiu per al servei de carmanyola; aquests aparells resten subjectes a les inspeccions periòdiques de l'autoritat sanitària competent. En tot cas, la família haurà d'assumir el cost econòmic que comporti l'assistència i vigilància de l'alumne/a. En aquests casos, per part de l'escola s'haurà de seguir les instruccions que consten al pla d'ús de la carmanyola en els centres educatius.

Aquests infants també poden gaudir del servei d'acollida matinal en els mateixos termes que aquells que s'estableixin per a la resta dels alumnes.

7. Nombre i agrupació d'infants

El nombre màxim d'infants d'entre un i tres anys que es podrà matricular en aquests centres és de 13, en el benentès que amb un nombre de 9 o més infants aquests formaran un sol grup i el personal educador, que realitzarà les funcions de tutor/a, s'haurà de coordinar amb la mestra del segon cicle d'educació infantil.

Quan el nombre d'infants sigui menor a 9 els infants es podran incorporar al grup de 2n cicle.

D'acord amb el que estableix la normativa reguladora dels ensenyaments d'educació infantil es poden agrupar alumnes del primer cicle d'educació infantil i també es poden organitzar grups multinivell en funció de les activitats previstes en la programació anual de centre i sempre dins dels marges d'autonomia organitzativa de cada centre.

8. Concreció als centres educatius i organització de l'escola rural

L'equip directiu de l'escola també ho és també del primer cicle d'educació infantil. A aquest efecte li correspon:

- a) Adequar tots els documents pedagògics i de gestió (projecte educatiu de centre, normes d'organització i funcionament del centre, programació general anual, memòria anual i projecte de direcció) per incorporar els alumnes del primer cicle d'educació infantil a l'estructura organitzativa del centre. La direcció de l'escola o la ZER ha d'adaptar la carta de compromís educatiu que signarà el director o la directora i la família de l'infant del primer cicle.

- b) Donar resposta organitzativa a les necessitats d'aquest grup d'alumnes en el marc dels documents de gestió de centre i des d'una perspectiva de conjunt, sens perjudici de totes les funcions i responsabilitats atribuïdes al personal educador per exercir les funcions que li són pròpies.
- c) Adequar l'horari escolar a les necessitats organitzatives i a les activitats quotidianes dels infants en aquest primer cicle d'educació infantil.

En el moment de la renovació dels membres del Consell Escolar, les famílies dels infants del primer cicle poden ser membres elegibles, alhora que també poden ser membres de l'AFA de l'escola.

La documentació de l'escola que s'hagi d'adreçar a les famílies dels infants del primer cicle (circulars, autoritzacions, etc.) seguirà el procediment previst per als alumnes de la resta d'ensenyaments del centre.

9. Integració de l'alumnat a l'escola rural

Els infants del primer cicle d'educació infantil són alumnes de l'escola rural, sense que això suposi un increment de dotació de mestres ni un increment d'horari de gestió per al director del centre o de la ZER. A aquest efecte:

- a) L'horari i el calendari escolar és el mateix que el dels alumnes de l'escola d'acord amb el que per a cada curs s'estableix al calendari escolar per als centres educatius no universitaris de Catalunya. Cada centre adaptarà aquest horari a les necessitats organitzatives i a les rutines dels infants en aquest primer cicle d'educació infantil, que en cap cas podran ser les dels alumnes d'una edat molt superior.
- b) Poden participar en les activitats pròpies de l'escola i de la ZER considerades en la programació general anual i que es considerin adequades per al seu procés de desenvolupament. Si s'han de fer sortides fora del recinte escolar hi podran participar si així es considera, sempre que vagin acompanyats per una mestra i per la persona educadora que els correspon.

10. Assegurances i assistència jurídica al personal

Pel que fa a les assegurances d'accident escolar, de responsabilitat civil i patrimonial i d'assistència jurídica al personal és d'aplicació tot allò recollit al document "**Assegurances, reclamacions patrimonials i assistència jurídica al personal**" dels **Documents per a l'organització i la gestió dels centres**.

Els infants, en cas d'accident, han de ser atesos d'acord amb l'assegurança dels seus pares.

"L'alumnat que cursa estudis fins a segon d'ESO està cobert per la Seguretat Social, i s'ha d'adreçar, amb la targeta sanitària, al centre sanitari públic més proper del seu municipi i declarar que es tracta d'un accident escolar que s'ha produït dins de l'horari lectiu. La factura dels tractaments va a càrrec del CatSalut."

Les persones estrangeres que estiguin en situació irregular a l'Estat espanyol, però que estiguin empadronades en algun municipi de Catalunya o puguin acreditar arrelament o estiguin en risc d'exclusió social, tenen dret a la cobertura d'assistència sanitària, sense límit d'edat, d'acord amb les condicions establertes per la Llei 9/2017 d'universalització de

l'assistència sanitària amb càrrec a fons públics per mitjà del Servei Català de la Salut.

L'infant que sigui beneficiari de la Mutualitat General de Funcionaris Civils de l'Estat (MUFACE), de l'Institut Social de les Forces Armades (ISFAS) o de la Mutualitat General Judicial (MUGEJU), i que necessiti atenció sanitària d'urgència, s'ha d'adreçar, en primera instància, als facultatius de l'entitat a la qual es troba adscrit, o als serveis d'urgència que constin en el catàleg de serveis de la seva mutualitat. L'alumnat que, per decisió pròpia (major d'edat) o dels familiars, utilitzi altres mitjans no concertats per MUFACE, ISFAS o MUGEJU ha d'abonar, sense dret a reintegrament, les despeses que es puguin ocasionar, llevat dels supòsits i amb els requisits que s'estableixen en el concert per a l'assistència urgent de caràcter vital.

“El Departament d'Economia, mitjançant la Direcció General de Política Financera, Assegurances i Tresor, té contractada una cobertura única per a tota la Generalitat de Catalunya, per cobrir:

- (...) La mort per accident o la invalidesa (absoluta, total o parcial) per accident del personal amb relació laboral o funcional amb la Generalitat de Catalunya i del personal sense relació laboral o funcional amb la Generalitat de Catalunya i amb dret a una cobertura d'assegurança d'accidents. (...)
- (...) Les conseqüències econòmiques derivades de la responsabilitat patrimonial i civil que, segons la normativa vigent, correspongui d'una manera directa, mancomunada, solidària o subsidiària als diferents departaments de la Generalitat de Catalunya i al Consorci d'Educació de Barcelona, per danys corporals i materials i les seves conseqüències directes, i també els perjudicis econòmics purs, que no són conseqüència de danys materials i/o corporals previs, causats per acció o omissió a terceres persones durant l'exercici de l'activitat, i també la responsabilitat civil professional. (...)

Els professionals, en tant que són personal laboral o funcionari del Departament d'Educació estan assegurats i també ho està la defensa jurídica de la seva pràctica.

“D'acord amb el que disposa l'article 138 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, i la legislació aplicable, l'Administració educativa assessora sobre la cobertura de les possibles responsabilitats civils que es puguin derivar dels procediments judicials seguits contra el personal i la direcció dels centres públics, dels fets derivats de l'exercici professional, i informa del dret a ser rescabats si els béns i drets han sofert qualsevol lesió. Així mateix, l'Administració educativa vetlla, en tot moment, perquè el personal dels centres educatius disposi d'una defensa adient, quan arran d'una denúncia, demanda o querella per actuacions i/o omissions en l'exercici de les seves funcions sigui necessària l'assistència lletrada, sempre que els interessos dels defensats i els de la Generalitat no siguin oposats o contradictoris.”